

..... [p1] .....

Iseghem, 9 April 1897

Eerweerde Heer

Hetgene Kanonik Luysen¹ UL. gevraagd heeft & gy zoo vriendelyk toegestaan hebt, bestaat uit drie dingen: a) spreuken – b) rymgebedekes – c) rymverhaalkes

a) spreuken –

Gy hebt over een jaar of tien op myn vragen 20 à 30 duitsche² spreuken vertaald uit die Oestereier van Kanonik Schmid³ – ‘k Hebbe ze misleid; indien gy ze nog hebt, zy kunnen voorzeker ten grooten deele dienen – ‘t Zyn der al van twee verzekes. over deugden of ondeugden der kinders. Het duitsch kan ik u bezorgen.

Indien gy er andere liggen hebt, ‘t ware goed ze te toogen; Kan. Luysen kan dan kiezen

..... [p2] .....

b) Rymgebedekes.

Om u geen nutteloos werk te vragen, heb ik het ontwerp van die gebedekes naar M. Luysen gezonden – zoo haast mogelyk dus, zend ik u dat, te weten: wat en waarover & in hoeveel verzekes.

.....

- 1 Op 30/12/1895 werden 3 diocesane inspecteurs benoemd: 1) Theodoor Luysen, (Brugge) – hoofdopziener lager onderwijs provincie 2) Pieter Baes, (Izegem) – opziener lager onderwijs Kortrijk 3) Leopold Goethals, (Tielt) – opziener lager onderwijs Brugge. De diocesane opzieners willen een handboekje maken, voor het onderricht van den Godsdienst in de bewaarscholen, voor kinders van 3 tot 6 jaar. Zij zouden er willen "eenige rijmkens en spreuken" in brengen. Het jaar voordien publiceerden ze iets voor het lagere onderwijs: Onderrichtingen wegens het onderwijs van Godsdienst en Zedenleer in de lagere scholen uitgegeven door de diocesane opzieners ten dienste van onderwijzers en onderwijzeressen (1 mei 1896). Voorwoord: Luysen, Th. Brugge : De Haene, 1896, 39p. Waarschijnlijk was het een soort vervolgerop maar voor jongere leerlingen van de kleuterklas. [Zie ook brief van Pieter Baes aan Guido Gezelle van 11/04/1897.](#)
- 2 Zie: P. Couttenier, Duitse kinderliteratuur Gezelle vertaald. In: Tekens voor Thomas. Opstellen aangeboden aan Prof. Dr. Piet Thomas naar aanleiding van zijn emeritaat. Tielt: Lannoo, 1994, p.48-54
- 3 In *Die Ostereyer* worden tijdens een paasfeest 30 paaseieren met spreuken aan kinderen uitgedeeld. Gezelle vertaalde op vraag van Baes in 1882 deze spreuken voor een ander schoolboekje dat hij toen wellicht voor ogen had. Meer hierover: P. Couttenier, Duitse kinderliteratuur door Gezelle vertaald. In: F. Baert e.a. (red.), *Tekens voor Thomas. Opstellen aangeboden aan prof. dr. Piet Thomas naar aanleiding van zijn emeritaat.* Tielt, Lannoo, 1994, p.48-54.

'k Vermoede dat gy in 1879 met M Demonie & M. Vyncke aan de kleine Kerkeboekskes van Karel Beyaert gewrocht hebt.

Gy hebt iets of wat veranderd in den tekst van die oude rymgebedekens.

Hadde 't niet beter geweest of ware 't niet beter, nieuwe te maken?

c) Rymverhaalkes.

De Zuster der bewaarschool⁴ geeft les van heilige Geschiedenis – zy toogt de prente, legt ze uit, vertelt, ondervraagt enz.

Nu, ons gedacht is voor eenige deelen uit het leven ons' Heeren, dat gy een dichtje van 8 tot 10 verzekes zoudt maken met het kort begryp van ieder lesse & het verhaal in 't korte & wel eene zedeles ertusschen gelascht of op 't einde

..... [p3] .....

Stoffe voor de rymverhalen

(voor ieder numero 8 à 10 verzekes)

1. Geboorte van Christus – herders –
2. 3 Koningen
3. Vlucht naar Egypten – kindermoord
4. Nazareth – H. Familie – deugden van Jesus.
5. Jesus zegent de kinderen
6. Bruiloft van Cana.
7. Vermenigvuldiging der brooden
8. Verwekking van den jongeling van Naïm

.....

4   kleuterschool

---

9. Verwekking van de dochter van Jairus

10. Jesus in het hofken

11. De geeseling

12. De krooning

13. De kruisdraging

14. de dood & begraving

15. Verryzenis

16. Hemelvaart

Eerw.

Mag ik UL. vragen dat gy eenvoudige en en gemakkelyke dichtjes zoudt maken, zoodanig dat er aan die kinders van 3 tot 6 jaar weinig moet uitgeleid worden?

My dunkt ten andere dat gy

..... [p4] .....

maar moet meesterstukskes maken, zoodanig dat zy voor 't Bisdom gemaakt, honderde jaren als onverbeterlyk door iedereen aanzien worden.

Met eerbied ten uwen dienste blyvend om verdere inlichtingen te geven

P Baes

[prebyter]

Briefbeschrijving

Verzender	Baes, Pieter Petrus
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	09/04/1897
Verzendingsplaats	Izegem (Izegem)
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Gepubliceerd in	De briefwisseling tussen Guido Gezelle en enkele leden van de Dietsche Biehalle en Biekorf. Deel 2: Brieven / door P. Deboever. - Gent : onuitgegeven licentieverhandeling, (academiejaar 1984-1985), p.419-420

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	1 dubbel vel, 215 mm x 134 mm papier, wit, rechthoekig geruit papiersoort: 4 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig
Toevoegingen	op zijde 1 links in de bovenrand: Aan G. Gezelle (inkt, hand P.A.)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	6870
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.13232

Inhoud

Incipit	Hetgene Kanonik Luysen UL. ge-
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	09/04/1897, Izegem, Pieter Baes aan [Guido Gezelle]
Editeur	Karel Platteau; Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2023
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.

Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
